

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
Bfv.I.665/2009/4. szám.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2009. év december hó 1. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A kiskorú veszélyeztetésének büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntető ügyben a pótmagánvádló által - jogi képviselője útján - benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Zalaegerszegi Városi Bíróság 3.B.549/2008/4. számú, valamint a Zala Megyei Bíróság Bf.544/2008/5. számú végzését **hatályában fenntartja.**

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem terjeszthet elő.

I n d o k o l á s

A terhelt ellen a pótmagánvádló azért tett feljelentést, mert állítása szerint a kapcsolattartást közös gyermekükkel akadályozta, valamint kiskorú gyermekeit 2008. április 16-án először kb. 20 percre, majd kb. 10 percre az autóban hagyta, felügyelet nélkül.

A feljelentést a Keszthelyi Rendőrkapitányság a 2008. május 29. napján kelt 20040-603/2008. bü. számú határozatával a Be. 174. § (1) bekezdés a) pontja alapján elutasította. A határozat ellen a pótmagánvádló panasszal élt, azt azonban a Zalaegerszegi Városi Ügyészség Fk. 1771/2008/3. számú határozatával ugyancsak elutasította.

Ezt követően a pótmagánvádló jogi képviselője útján vádindítványt nyújtott be a terhelt ellen a Btk. 195. § (1) bekezdésébe ütköző kiskorú veszélyeztetésének büntette, továbbá ugyanezen törvényhely (4) bekezdése szerinti kiskorú veszélyeztetésének vétsége miatt.

A feljelentést kiegészítette azzal, hogy az ugyancsak a terhelt nevelése alatt álló és közös gyermekükkel egy háztartásban élő személy engedélyköteles fegyvert kívánt értékesíteni, ezért azt egy internetes portálon hirdette, továbbá annak testvére mások előtt unokahúgáról becsmérően nyilatkozott; álláspontja szerint e cselekmények is veszélyeztetik a terhelttel közös gyermeke megfelelő fejlődését.

A vádindítványt a Zalaegerszegi Városi Bíróság a 2008. szeptember 17. napján kelt 3.B.549/2008/4. számú végzésével elutasította.

Végzésének indokolásában kifejtette, hogy a kapcsolattartás akadályozása miatt a terhelt ellen a gyámhivatal egyetlen alkalommal sem szabott ki bírságot, így a feljelentésben állított cselekményével - a kapcsolattartás akadályozásával - a Btk. 195. § (4) bekezdése szerinti vétséget a terhelt nem követte el. A Btk. 195. § (1) bekezdése szerinti bűncselekményt pedig azért nem látta megvalósultnak, mert a terhelt pótmagánvádló által állított kötelességszegése - a gyermekek felügyelet nélkül hagyása - nem tekinthető olyan súlyúnak, amely a kiskorú fejlődését veszélyeztette volna.

Ezért a vádat nem találta törvényesnek, és az elutasítás alapjaként a Be. 231. § (2) bekezdés d) pontját jelölte meg.

A vádindítványban írt és a feljelentésben nem szereplő további cselekmények kapcsán pedig kifejtette: a pótmagánvádló a Be. 343. § (5) bekezdésére figyelemmel a vádat nem terjesztheti ki.

A végzés ellen a pótmagánvádló fellebbezést jelentett be. Erre tekintettel a határozatot a Zala Megyei Bíróság a 2008. november 28. napján kelt határozatával felülbírált, és mindenben osztva az első fokú bíróság álláspontját, azt helybenhagyta.

A jogerős határozatok ellen a pótmagánvádló - jogi képviselője útján - felülvizsgálati indítványt nyújtott be, annak jogalapjaként csupán a Be. 416. §-át jelölve meg; miután azonban az indítvány tartalma szerint azt sérelmezte, hogy a vádindítvány elutasítására törvénysértően került sor, azt nyilvánvalóan a 416. § (1) bekezdés a) pontjában írt felülvizsgálati okra alapította.

Az indítványozó szerint a kiskorú veszélyeztetésének mindkét fordulata megállapítható a terhelt terhére.

Azt ugyan nem vitatta, hogy a gyámhatóság még nem szabott ki a terhelttel szemben a kapcsolattartás akadályozása miatt bírságot, azonban a pótmagánvádló a gyámhatóság korábbi, a kapcsolattartásra vonatkozó határozatai ellen bírósági eljárást kezdeményezett, és azok még nem zárultak le; a gyermekek felügyelet nélkül hagyása pedig álláspontja szerint olyan súlyos kötelességszegés, amelyre tekintettel megvalósult a bűncselekmény. Ez utóbbi véleményének alátámasztására több olyan közismertté vált esetet sorolt fel, amelyekben a magukra hagyott gyermekek halálos eredménnyel járó balesetet szenvedtek el.

Utalt azokra a feljelentésben még nem, azonban a vádindítványban már szerepeltetett további cselekményekre is, amelyekre a bíróság álláspontja szerint a pótmagánvádat nem lehet kiterjeszteni. Arra hivatkozott, hogy a pótmagánvádló azokat már korábban is jelezte, és ezek a cselekmények a terhelt korábbi házasságából származó két gyermekével függenek össze, akik együtt élnek az ő fiával, így amellett, hogy az ő fejlődésük is veszélyeztetett, ez az ő gyermekére szintén kihatással van.

Ezért elsősorban azt indítványozta, hogy a Legfelsőbb Bíróság a megtámadott határozatokat változtassa meg; állapítsa meg a terhelt bűnösségét a vád tárgyává tett bűncselekményekben; szabjon ki vele szemben szabadságvesztést és kötelezze a bűnügyi költség viselésére; másodszorban pedig a határozatok hatályon kívül helyezésére és az eljáró bíróságok új eljárásra utasítására tett indítványt.

A nyilvános ülésen a terhelt védője az indítványt alaptalannak találva a megtámadott határozatok hatályban tartását kérte, erre vonatkozó indítványát írásban is csatolva.

.._..

A Be. 416. § (1) bekezdése szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen van helye. Így nincs helye felülvizsgálatnak a vádindítvány elutasítását kimondó végzés ellen, miután az nem ügydöntő határozat.

Bár az első fokú bíróság a másodfokú bíróság által helybenhagyott határozatának rendelkező része szerint az indítványt elutasította a vád törvényes voltának hiánya miatt, ezt azonban azzal indokolta, hogy a vád tárgyává tett cselekmények nem bűncselekmények. Ez az ok pedig nem a vádindítvány elutasítására, hanem az előkészítő szakban a Be. 267. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel az eljárás megszüntetésére teremt jogalapot. Így a bíróság a határozattal - annak tartalma szerint - nem a vádindítványt utasította el, hanem az eljárást szüntette meg.

A Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja szerint felülvizsgálati ok, ha az eljárás megszüntetésére a büntető anyagi jog szabályainak

megsértése miatt került sor; emiatt a 417. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel a pótmagánvádló felülvizsgálati indítvány benyújtására jogosult.

Miután tartalmilag az eljárás megszüntetésére került sor, a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványt nem utasította el, mint a törvényben kizártat, hanem a megtámadott határozatokat megszüntető végzésként értékelve érdemben vizsgálta.

A felülvizsgálati indítványt azonban nem találta megalapozottnak.

Ahogy határozatában az első fokú bíróság kifejtette: a kiskorú veszélyeztetésének a kapcsolattartással összefüggő vétsége csak akkor lenne megállapítható a terhelt terhére, ha annak valamennyi tényállási eleme – így a kapcsolattartás kikényszerítése érdekében korábban bírság kiszabása – megvalósult volna. Ennek hiányában a terhelt sérelmezett magatartása nem bűncselekmény.

Osztotta a Legfelsőbb Bíróság az eljárt bíróságok azon álláspontját is, amely szerint önmagában a gyermekek felügyelet nélkül hagyása annak időtartamára és az elkövetés körülményeire tekintettel ugyancsak nem alapozza meg a terhelt büntetőjogi felelősségre vonását. Az indítványban felhozott példák pedig olyan egyedi esetek, amelyek nem lehetnek alkalmasak arra, hogy a terheltnek a pótmagánvádló által állított köteleességszegését a bíróság a ténylegesnél nagyobb súlyúnak értékelje.

Ezért a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontjának I. fordulatára figyelemmel – miután a vád tárgyává tett cselekmény nem bűncselekmény – az eljárás megszüntetésének volt helye.

A vádkiterjesztés tilalma kapcsán is mindenben helytállóak az első fokú végzésben kifejtettek. Ráadásul a terhelt többi gyermeke kapcsán nem is jogosult a pótmagánvádló e minőségben fellépni, miután velük kapcsolatban nincs képviseleti jogosultsága sem.

A Legfelsőbb Bíróság nem észlelt a 416. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést sem.

Ezért a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

Az ismételt indítvánnyal kapcsolatos tájékoztatás a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontján, valamint a 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság az ugyanazon jogosult által ismételten, vagy a más jogosult által azonos tartalommal előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2009. december 1.

Dr. Édes Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészár Róza s.k. előadó
bíró, Dr. Szabó Péter s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

írnok

AIné